

ФАКУЛЬТЕТ ПСИХОЛОГІЇ, ПЕДАГОГІКИ ТА СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ ВІДСВЯТКУВАВ СВОЄ 20-ЛІТТЯ

4 – 5 листопада 2019 року факультет психології, педагогіки та соціальної роботи Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка відсвяткував свій 20-літній ювілей.

В урочистій академії, присвяченій ювілею факультету, взяли участь представники міжнародних партнерів: ректор Університету прикладних наук VIVES, почесний доктор нашого університету Йоріс Хіндрікс, декан факультету прикладних соціальних наук цього університету Вірлі Декокер, численна делегація викладачів Університету VIVES, президент Неурядової організації VZW «ORADEA», почесний доктор нашого університету Патрік Беллінк разом із представниками цієї організації, представники реабілітаційних центрів Бельгії та Румунії, керівники освітніх установ, соціальних служб регіону, ректорат та деканський корпус університету, випускники, викладачі та студенти.

Із вітальними словами до учасників заходу звернувся: ректор університету професор Надія Скотна, декан факультету

доцент Ігор Гриник, представники бельгійської делегації – Йоріс Хіндрікс, Патрік Беллінк, Вірлі Декокер, директори інститутів та декани факультетів, студентський капелан о. Олег Кекош, директор БФ «Карітас» СДС УГКЦ о. Ігор Козанкевич, директор ДДТДІ «Надія» Ірина Дзюрах, директор Обласного центру комплексної реабілітації для дітей та осіб з інвалідністю Микола Гарасимяк, заступник голови Дрогобицької районної державної адміністрації з гуманітарних питань Володимир Ханас, завідувач методичним кабінетом відділу освіти Дрогобицької міської ради, випускники факультету – директор інклюзивно-ресурсного центру Дрогобицької міської ради Ірина Шустова та відома письменниця Ганна Хома. Подяками ректора були відзначені колективи кафедр факультету із врученням їх завідувачам (професори Тетяна Логвиненко, Марія Чепіль, Мирослав Савчин, доцент Валентина Стець).

(Початок. Продовження на 2-ій ст.)

СВЯТКУВАННЯ МІЖНАРОДНОГО ДНЯ СТУДЕНТА

3 нагоди Міжнародного Дня студента, який відзначаємо 17 листопада, профком студентів та студентське самоврядування університету організували низку цікавих і різноманітних заходів. Основне дійство відбулося 14 листопада в Народному домі ім. І. Франка: оголошення результатів і нагородження переможців конкурсу «Студент року – 2019» та конкурс виконавців естрадної пісні «Шанс – 2019».

Ведучі заходу Ярина Кіт та Любомир Мазур ознайомили присутніх з історією створення і відзначення Міжнародного Дня студента, а проректор з науково-педагогічної роботи доцент Володимир Шаран та голова профкому студентів Ігор Гівчак звернулися до студентської громади з вітальним словом. Побажала студентам успіхів та натхнення студентський ректор Христина Флешко, яка також оголосила результати огляду-конкурсу художньої самодіяльності перших курсів «Дебют»: III місце здобули студенти інституту фізичної культури та здоров'я; II місце – студенти інституту іноземних мов. Переможцями стали першокурсники факультету психології, педагогіки та соціальної роботи. Під час урочистої частини глядачі мали можливість побачити кращі номери, представлені на «Дебюті».

(Початок. Продовження на 3-ій ст.)

ФАКУЛЬТЕТ ПСИХОЛОГІЇ, ПЕДАГОГІКИ ТА СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ ВІДСВЯТКУВАВ СВОЄ 20-ЛІТТЯ

(Продовження. Початок на 1-ій ст.)

Під час урочистої академії ректор університету професор Надія Скотна та проректор з науково-педагогічної роботи доцент Юрій Вовк вручили Відзнаку вченої ради університету членові правління Неурядової організації «ORADEA» Івану Ван Хулле. Завершився захід святковим концертом за участі випускників та студентів факультету. Своїми номерами присутніх привітали: спортивно-танцювальний клуб «Мерінга» (керівник – випускниця факультету, лауреат першої премії Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт зі спеціальності «Соціальна педагогіка» 2017 року Лілія Хлонь); майстер спорту України з хортингу, призерка чемпіонату світу з хортингу, студентка-магістрантка Валентина Крошук; танцювальний номер в стилі «контемп» представила студентка магістратури спеціальності «Соціальна робота» Каріна Субачус. Справжнім святом став виступ факультетської команди КВН «Галюцінація» – чотириразового переможця університетських фестивалів КВН. Завершився концерт вокальним виступом випускників факультету, переможців загальноуніверситетського вокального конкурсу «Шанс» 2017 р. Юрія Сімонова та Ірини Навроцької. Ведучими святкової академії були заступник декана факультету доцент Андрій Зимянський та студентка III курсу Софія Даниляк.

Після урочистої академії відбулася зустріч випускників факультету з викладачами та студентами, де усі мали нагоду поспілкуватися за філіжанкою кави, згадати минулі роки навчання, цікаві моменти проведення дозвілля. Солодким подарунком колективі факультету став святковий торт від випускниці Ірини Мітрофанової, психолога Дрогобицького ліцею ім. Б. Лепкого. Кульмінацією святкувань стала святкова вечірка за

участі музичних колективів інституту музичного мистецтва університету та зіркового гостя Віктора Винника.

В рамках програми святкування 5 листопада в актовій залі головного корпусу відбулася Міжнародна науково-практична конференція «Актуальні проблеми психології, педагогіки та соціальної роботи», яка проводилася спільно з Університетом прикладних наук VIVES (Бельгія) та Неурядовою організацією «ORADEA» (Бельгія). У конференції взяли участь більше 150 науковців, практиків з України, Бельгії, Румунії, Польщі. З цікавими доповідями на пленарному засіданні виступили: професор кафедри спеціальної освіти Університету м. Гент (Бельгія) Елізабет Де Шауер з доповіддю «Співпраця педагогів та сімей в умовах інклюзивної освіти»; доктор психологічних наук, завідувач кафедри психології, професор Мирослав Савчин, який презентував авторську монографію «Здоров'я людини: духовний, особистісний і тілесний виміри»; завідувач кафедри дошкільної освіти Неле Местдаг та викладач кафедри дошкільної освіти Університету прикладних наук VIVES (Бельгія) Селің Де Вос виступили з доповіддю «Інклюзивна освіта дітей раннього віку в Бельгії». Доповідь «Переваги розгляду проблеми з точки зору її вирішення» представила дослідник Центу експертиз соціальних інновацій Університету прикладних наук VIVES (Бельгія) Шарлот Пілісер, практичним досвідом впровадження інклюзії в Бельгії поділився Франк Ван ден Ейнден, старший вихователь Центру обслуговування осіб із складними інтелектуальними порушеннями «Зевенберген», м. Ранст (Бельгія) (тема доповіді «Інклюзія – так! Але...»). Крім того, в рамках святкування на факультеті відбулися тижневі тренінгові заняття для студентів та працівників закладів соціального спрямування щодо роботи з дітьми з особливими потребами, які проводили багаторічні партнери університету Франк Ван ден Ейнден, Рафаль Гутенс, Патрісія Де Костер (Центр обслуговування осіб із складними інтелектуальними порушеннями «Зевенберген»), м. Ранст (Бельгія), Андреа Вагнер (Центр інклюзивної освіти «Бонітас», м. Орадеа (Румунія)), Юдіт Макай Дімені (Центр сім'ї та дітей, м. Орадеа (Румунія)).

СВЯТКУВАННЯ МІЖНАРОДНОГО ДНЯ СТУДЕНТА

(Продовження. Початок на 1-ій ст.)

У конкурсі естрадної пісні «Шанс – 2019» взяли участь представники всіх інститутів та факультетів університету, які продемонстрували свої вокальні здібності. Учасниця від інституту музичного мистецтва виступала поза конкурсом.

Професійне журі, до складу якого увійшли: заслужений працівник культури України, художній керівник народного вокально-хореографічного ансамблю «Пролісок» Юрій Довбуш, заслужений працівник культури України, доцент кафедри вокалу та гри на музичних інструментах Петро Турянський, лауреат міжнародних конкурсів, доцент кафедри вокалу та гри на народних музичних інструментах Євгенія Шуневич, доцент кафедри вокалу та гри на народних музичних інструментах Оксана Бобченко, переможниця конкурсу виконавців естрадної пісні «Шанс – 2011», вокалістка гурту «Мажор плюс» Олена Маршалок, – визначило переможців:

I місце – студентка філологічного факультету Каріна Стародуб;

II місце – студентка історичного факультету Вероніка Кузів;
III місце – студентка інституту фізики, математики, економіки та інноваційних технологій Мар'яна Довбуш.

На заході також було оголошено та відбулося нагородження переможців загальноуніверситетського конкурсу «Студент року – 2019», який проводився в рамках святкування Дня студента.

Переможцями у номінаціях «Студент року – 2019» стали:
«Студент-соціальний педагог» – Тетяна Особа (гр. ДО-24Б);
«Студент-митець» – Роман Дидик (гр. МЗХ-23Б);
«Студент-спортсмен» – Юлія Пилип'як (гр. ФК-11М);
«Студент-науковець» – Андрій Грабинський (гр. ПВШ-26М);
«Студент-громадський діяч» – Ірина Марків (гр. МЕН-307Б);

«Студент-журналіст» – Лідія Мазурчак (гр. ІП-11М).

II місце в конкурсі «Студент року – 2019» зайняли такі студенти:

«Студент-соціальний педагог» – Катерина Комарницька (гр. УА-44Б);

«Студент-митець» – Лідія Мазурчак (гр. ІП-11М);

«Студент-спортсмен» – Андрій Лагуш (гр. ФК-11М);

«Студент-науковець» – Лідія Мазурчак (гр. ІП-11М);

«Студент-громадський діяч» – Христина Флешко (гр. УА-42Б);

«Студент-журналіст» – Микола Костирко (гр. МІД-108М).

III місце в конкурсі «Студент року – 2019» здобули такі студенти:

«Студент-соціальний педагог» – Уляна Маланяк (гр. ГБ-44Б);

«Студент-митець» – Христина Савшак (гр. ОХК-45Б);

«Студент-спортсмен» – Іван Романяк (гр. ФК-11М);

«Студент-науковець» – Мар'яна Гриньо (гр. СР-33Б);

«Студент-громадський діяч» – Діана Соляр (гр. УА-42Б);

«Студент-журналіст» – Тетяна Особа (гр. ДО-24М).

Усі переможці та дипломанти конкурсів були нагороджені спеціальними дипломами та грошовими преміями.

Після урочистостей студенти продовжили святкування Міжнародного дня студента у розважальному комплексі «Cazanova».

Організатори свята висловлюють щире подяку всім студентам за активну участь у заходах і бажають нових досягнень у навчанні та творчій роботі.

Актуальне інтерв'ю

ПОДІЇ В КОНТЕКСТІ СВІТОВИХ АКОРДЕОННИХ КОНКУРСІВ
(інтерв'ю з доцентом Андрієм Душним)

Андрій Душний, кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри народних музичних інструментів та вокалу Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка, віднедавна делегат Всесвітньої конфедерації акордеоністів (Confédération Mondiale de l'Accordéon), вже тривалий час входить до складу журі багатьох престижних міжнародних конкурсів акордеонного мистецтва (тут під

акордеоном будемо розуміти обидва його варіанти: кнопковий і клавішний) у Литві, Латвії, Польщі, Італії, Білорусі, Україні. Зовсім нещодавно А. Душний мав змогу оцінювати молодих виконавців на Фестивалі-конкурсі ім. В. Ходукіна в латвійському місті Даугавпілсі (24 – 26 жовтня) та вперше виступив як делегат від України 69 конкурсу «Трофей світу – 2019» (Trophée Mondiale), що 3 – 9 листопада відбувався у португальському місті Лоуле.

Окрім суддівської роботи, Андрій Душний вже багато років організовує конкурси акордеонного мистецтва в Україні. Відтак, за кілька днів, молодих виконавців (у тому числі зарубіжних) чекає Всеукраїнський Відкритий конкурс баяністів-акордеоністів «Візерунки Прикарпаття» (29 листопада – 1 грудня 2019 р., м. Дрогобич, ДДПУ ім. І. Франка), який міцно закріпився у списку найбільш престижних в Україні. Його весняний «побратим», Міжнародний «Perpetuum mobile» (у 2020 році відбудеться 30 квітня – 3 травня), також організований А. Душним у Дрогобицькому університеті, цього року ввійшов у реєстр конкурсів Всесвітньої Конфедерації акордеоністів. Це підтвердив увесь присутній під час конкурсу вересню 2019 року її керівний склад: президент Фредерік Дешампс (Франція), віце-президент Раймонд Боделл, головний секретар Анна Боделл (Великобританія). Ключову інформаційну підтримку систематично надає Національна телерадіокомпанія України.

У розмові Андрій Іванович розповів про свої враження від цьогорічних осінніх міжнародних конкурсних заходів, способи оцінки виступів, особливості вибору країн та міст, які прийматимуть наступні конкурси Trophée Mondiale, також охарактеризував багато інших аспектів та перспектив розвитку концертно-конкурсного життя народно-інструментальної музики в Україні.

- Андрію Івановичу, перелом жовтня і листопада став для Вас дуже плідним і цікавим часом, адже Ви виступали як учасник суддівського комітету на дуже престижних імпрезах.

- У кінці жовтня цього року в місті Даугавпілс (Латвія) проходив великий Фестиваль-конкурс акордеоністів ім. Валерія Ходукіна, де я мав змогу оцінювати мистецтво гри молодих виконавців та артистів із Литви, Латвії, Естонії, Польщі, Білорусі, Росії, Франції. Окрім участі у процесі суддівства, я мав нагоду провести один із семінарів щодо сучасних композиторських тенденцій в рамках заданого фестивалю. Водночас, на виставці була представлена сучасна українська, зокрема дрогобицька, нотна література. Варто наголосити, що на цей Фестиваль-конкурс мене запрошено вже втретє, що свідчить про плідну міжнародну співпрацю між акордеоністами Дрогобича та Даугавпілса.

- Наступним заходом, де Ви вперше як один із членів журі представляли Україну, став «Трофей світу» у Португалії. Поясніть особливості цього престижного заходу. Хто із журі та учасників представляли Україну?

- «Трофей світу» – це конкурс із майже сімдесятирічною історією, який поряд із Кубком світу та конкурсом у німецькому Клінгенталі є одним із найпрестижніших світових конкурсів мистецтва гри на акордеоні. Цього року «Трофей» приймало

місто Лоуле. Організатори подбали про всі деталі, починаючи від зустрічі делегації з усього світу та всіх континентів, умов проживання та самих конкурсів і їх прямих трансляцій на каналі SMA Channel TV WEB. Україна не вперше брала участь у конкурсі «Трофей світу», але цей рік видався плідним і на представництво в журі і на кількість учасників у різних категоріях. Цьогоріч було представлено загалом 20 учасників від України у найпрестижніших із категорій – «Senior Classique», «Senior Chamber Music», «Senior Variete», «World Music», які попередньо отримали відповідні рекомендації до участі в конкурсі безпосередньо у Дрогобичі на «Perpetuum mobile». Натомість у склад журі від України входили: заслужений артист України Ігор Сасенко, народна артистка України Євгенія Черказова (та заслужений діяч естрадного мистецтва України Андрій Душний – прим.). Загалом, участь у «Трофей» взяли учасники із 26 країн та трьох континентів у загальній кількості 164 чол., 41 член журі делеговані від кожної країни, відтак – у загальній кількості із супроводжуючими особами конкурс відвідали понад 1600 чол. (згідно з даними оргкомітету). Найбільш чисельними були делегації від України, Росії, Сербії, Китаю.

- Перш ніж перейти до переможців, цікаво дізнатися способи оцінювання учасників на «Трофей світу».

- Існує досить проста система. Члени журі, які, зауважу, не мають права користуватися мобільними телефонами та сидять на доволі далекій відстані один від одного в залі, що унеможливує їх спілкування між собою, мають оцінити кожного із конкурсантів або колективів за 25-бальною шкалою. Оцінки виставляють одразу після виступу, найбільша і найменша із яких закреслюються, потім виводиться середнє арифметичне з решти оцінок, притому член журі не оцінює учасників із країни, яку представляє він сам.

- Чи бувають дискваліфікації музикантів на конкурсах і з яких причин можна отримати їх? На що слід звернути увагу майбутнім конкурсантам, щоб таке не повторилося в їх досвіді?

- Так, бувають. Найяскравішим прикладом може стати дискваліфікація учасника, який зотує однакову програму для різних номінацій. Цього року дискваліфікацію отримало тріо баяністів «Шарм» із Росії, які на концертному виступі та конкурсному прослуховуванні виконували однакову програму.

- Ще одна деталь. Оскільки є два види акордеона, який із них був найбільше представлений на конкурсі?

- Дедалі менше виконавців грають на клавішному акордеоні (в нашому випадку це представники України, Сербії, Боснії та Герцеговини, Росії), майже 90% учасників виконували програму на кнопковому.

- Делегація із України цього року привезла Трофей. В яких номінаціях отримано нагороди?

- В Україну прийшли два Трофеї (перші міся – прим.) в таких номінаціях: камерні ансамблі Chamber Music Senior – «АККО Quartet» із м. Київ (Роман Молоченко, Олег Шиян, Віталій Козицький, Богдан Маишталяр) та Music World – дует «Sound Eternal» (Віктор і Василь Кравчуки, м. Київ). Призерами стали також Володимир Кашута з Харкова (III премія у категорії Senior Variete) та Сергій Сапун із м. Шостка здобув III місце серед наймолодших виконавців («International Open Trophée» у категорії до 14 років). У престижній Senior Classique (категорія у 3 тури) Роман Пунейко зі Львова виборов IV премію. Тут варто відзначити, що попри представництво розмаїтих виконавських шкіл України (Київської, Львівської, Харківської та Одеської), на п'єдестал переможців піднімалися не виконавці з того чи іншого міста, а виконавці від України як країни!

- Що таке International Open Trophy?

- Це конкурс, який відбувається серед дітей та аматорів акордеонного мистецтва паралельно із «Трофеем світу» для професіоналів. Вікові межі учасників-любителів коливаються від 10 до 80+ років, є також можливість змагатися у виконанні пісні під супровід акордеона.

- Окрім широкої міжконтинентальної географії попередніх конкурсів «Трофею світу», звертає на себе увагу вибір міст, які приймають учасників. Часто ними є доволі не-

ПОДІЇ В КОНТЕКСТІ СВІТОВИХ АКОРДЕОННИХ КОНКУРСІВ (інтерв'ю з доцентом Андрієм Душиним)

лік курортні міста з гарно розвинуеною інфраструктурою (для прикладу, це хорватське місто Пула, італійське Пінето, французьке Ла-Бурбуль, цьогорічне португальське Лоуле, де є міжнародний аеропорт – прим.). Чи оцінювалася можливість вибору України як країни-господаря та наших регіональних туристично-курортних «перлин» в якості міст-господарів?

- На «Трофеях світу» склалася традиція передачі прав на проведення наступного конкурсу різним країнам і відповідним містам. Так було і цього разу, коли в Лоуле оголосили, що ювілейний «Трофей світу – 2020» проходитиме у столиці Китаю Пекіні. Щодо України, то зважаючи на позитивний досвід цьогорічного «Perpetuum mobile», на якому був присутній весь керівний склад Конфедерації, обговорюється можливість включення Трускавця як міста-господаря «Трофею світу – 2021», а пріоритетним організатором виступить Дрогобицький державний педагогічний університет ім. І. Франка. Зокрема, планується кілька змін і нова номінація, а також має відбутися загальний з'їзд Конфедерації, конференція делегатів, майстер-класи кожного очільника журі тієї чи тієї номінації, гранд-концерти українських і зарубіжних виконавців та колективів й попередніх володарів нагород різних років, прями онлайн-трансляції конкурсу Національною суспільною телерадіокомпанією України. Перші промінчики майбутнього «Трофею» ми зможемо спостерігати на «Perpetuum mobile – 2020».

- Що нового чекає на учасників «Трофею світу – 2021», запланованого в Україні?

- Перш за все, це нові номінації, куди входять оркестри за участю баяна та акордеона, великі ансамблі. У програмі також будуть зміни та доповнення. Однією з них буде

обов'язкове виконання поліфонічної музики (сьогодні – барокова музика), зокрема наймолодшими учасниками (згідно з умовами, здебільшого, програми включають різнохарактерну та різножанрову музику).

- Чи були якісь сюрпризи під час поїздки?

- Наша авіа-подорож включала зупинку в італійському Мілані. У нас виявилось достатньо часу, щоб дозволити собі провестися невелику екскурсію. Відвідали театр «Ла Скала», Міланський собор, пам'ятник Наполеону. Отже, до вражень із Португалії додалися ще італійські.

- Андрію Івановичу, і на завершення, розкажіть, твори яких українських композиторів звучали в програмах учасників «Трофею світу»? А також, які є на сьогодні найяскравіші представники Львівської акордеонної школи?

- На цьогорічному «Трофею» виконували твори Володимира Зубицького, Володимира Рунчака, Віктора Власова. Щодо Львівської школи, то вона представлена плеядою таких імен, як Михайло Оберюхтін, Алім Батришин, Анатолій Онуфрієнко, Віктор Власов, Ернест Мантулев, Володимир Балік, Віктор Голубничий, Петро Рачинський, Володимир Стецун, Ярослав Олексів, Олександр Личенко, Сергій Карась, Анатолій Марценюк, Володимир Іванець та ін. Важливо відзначити також композиторів та аранжувальників із Дрогобича – Віктора Чумака, Сергія Максимова, Василя Гамара, Юрія Чумака. Молоду генерацію школи, загалом, представляють Володимир Салій, Роман Стахнів, Валерій Шафета, Руслан Кундис, Микола Головач, Мар'ян Паньків, Павло Гільченко, Роман Пунейко, Віталій Салій.

Розмову вела музикознавець, магістр Юліана БУРДА (Дрогобицький музичний коледж ім. В. Барвінського)

РЕЗУЛЬТАТИ І ЕТАПУ XX МІЖНАРОДНОГО КОНКУРСУ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ІМЕНІ ПЕТРА ЯЦИКА

4 листопада 2019 року в Дрогобицькому державному педагогічному університеті імені Івана Франка проведено I етап XX Міжнародного конкурсу з української мови ім. Петра Яцика.

Мета заходу: виховання у молодого покоління поваги до культури й традицій українського народу та бажання об'єднуватися навколо українського слова.

Переможці I етапу студентки філологічного факультету Катерина Комарницька (гр. УА-42Б), Марія Копанишин (гр. УА-41Б) та студентка факультету початкової та мистецької освіти Юлія Венгреневич (гр. ПОІ-32Б) 23 листопада 2019 року взяли участь у II (обласному) етапі Конкурсу, який відбувся у Львівському національному університеті імені Івана Франка.

РЕЗУЛЬТАТИ ПРОВЕДЕННЯ І ЕТАПУ IX МІЖНАРОДНОГО МОВНО-ЛІТЕРАТУРНОГО КОНКУРСУ УЧНІВСЬКОЇ ТА СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

28 жовтня 2019 року в Дрогобицькому державному педагогічному університеті імені Івана Франка проведено I етап X Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка.

2 листопада переможці I етапу Конкурсу студентка філологічного факультету Ірина Мицак (гр. УА-22Б), студентка історичного факультету Юлія Сеніско (гр. ІІ-12Б) та студентка інституту іноземних мов Анастасія Штинда (гр. АП-33Б) взяли участь у II (обласному) етапі з відповідних базових предметів, який відбувся у Львівському коледжі індустрії моди Київського національного університету технологій та дизайну.

ДРОГОБИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ПІДХОПИВ КОНФЕРЕНЦІЙНУ ЕСТАФЕТУ ВІД ЛЕГНИЦІ

28 – 29 жовтня 2019 р. у Дрогобицькому університеті відбулася II Міжнародна наукова конференція «Суспільно-правові аспекти виховання у XXI столітті: загрози, сподівання, виклики», традицію проведення якої закладено минулоріч партнерським закладом освіти – Державною вищою професійною школою імені Вітелона в Легниці. Партнерами заходу також були Університет Казимира Великого у Бидгощі, Варшавська економіко-гуманітарна академія та Українська асоціація дослідників освіти.

Участь у конференції впродовж двох днів взяли близько ста осіб, серед яких закордонні делегації з Легниці (на чолі з доктором Беатою Скварек), Зеленогурського університету (професор Дорота Шабан, професор Беата Чоп, доктор Криштоф Лісовський), Природничо-гуманітарного університету в Седльцах (професор Адам Бобрик та доктор Анжей Сендек), Університет Казимира Великого в Бидгощі (доктор Віолетта Юнік). Українські учасники репрезентували Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини, Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна, Національну академію внутрішніх справ, Львівський облас-

ний інститут післядипломної педагогічної освіти, Державну наукову установу «Інститут модернізації змісту освіти», Київський університет імені Бориса Грінченка.

Активні наукові дискусії тривали два дні. Урочисто відкрила конференцію ректор професор Надія Скотна, а також привітали учасників представники інституцій-співорганізаторів (професор Оксана Заболотна, доктор Беата Скварик, доктор Віолетта Юнік). Модерували захід проректор з науково-педагогічної роботи доцент Юрій Вовк, професор Світлана Щудло та доцент Оксана Зелена. Перший день конференція проходила у формі пленарного і двох секційних засідань – «Освіта як простір соціалізації та безпеки» та «Виховання молоді в дусі справедливості, верховенства права та миру».

Другий день конференції був не менш насиченим та цікавим. До учасників конференції приєдналася велика делегація студентів Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна, яку очолювала віце-президент Соціологічної асоціації України, завідувачка кафедри соціології Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна професор Людмила Сокур'янська. Автори презентацій отримали збірник наукових праць «Молодіжна політика: проблеми та перспективи» (Дрогобич – Легниця, Випуск 9, 2019).

Родзинкою конференції був тренінг із соціальної профілактики для сорока вчителів, практичних психологів та соціальних педагогів шкіл міста і району, модератором якого була керівник проекту «Українсько-польська методично-наукова співпраця у підготовці спеціалістів з профілактики ризикованої поведінки дітей та молоді» доктор Віолетта Юнік. Усі учасники отримали в подарунок книгу «Рання профілактика ризикованої поведінки дітей та молоді» з підписом автора та сертифікат.

У рамках конференції була і культурна програма. Першого дня роботи конференції учасники здійснили екскурсію Дрогобичем під назвою «Стежками Івана Франка та Бруно Шульца», другого – організовано виїзд до Державного історико-культурного заповідника «Нагусвичі».

Дрогобицький університет передав естафету Варшавській економіко-гуманітарній академії проведення конференції наступного року.

СТУДЕНТИ ІСТОРИЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ ПРОВЕЛИ ВИХОВНИЙ ЗАХІД ІЗ ДІТЬМИ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ

24 жовтня 2019 р. студенти III курсу історичного факультету в рамках реалізації програми інклюзивної освіти на практичному занятті з «Педагогіки» під керівництвом старшого викладача кафедри загальної педагогіки та дошкільної освіти Олександри Свійонтик і за сприяння студентки-магістерки другого року навчання спеціальності «Соціальна педагогіка» факультету психології, педагогіки та соціальної роботи Руслани Приц, яка працює педагогом-організатором «Навчально-реабілітаційного центру «Мрія» І-ІІ ст.» (м. Львів), організували і провели виховний захід з учнями 5 – 6 класів на тему «Моя майбутня професія – вчитель історії».

Студенти підготували авторський сценарій та майстер-клас із виготовлення декоративних квітів для вихованців. Зустріч студентів та учнів розпочалася з участі в танцювальній перерві, яка проводилася щоденно і супроводжується ритмічною музикою, що посприяло емоційному зближенню учасників. Гарний сонячний день, теплі обійми, радість зустрічі з майбутніми вчителями, веселі ігри-конкурси, міні-презентація професії вчителя

історії, квест-вікторина в пошуку уявного злочинця, де Шерлок Холмс та доктор Ватсон просять допомоги у дітей, майстер-клас із виготовлення смачних цукеркових квітів, створення плакату-дружби «Наші думки та мрії завжди разом» справили незабутнє враження як на вихованців, так і на студентів.

Знайомство майбутніх педагогів напередодні практики з вихованцями молодшого підліткового віку та можливість налагодження взаємин із дітьми з особливими потребами є важливим виховним моментом у підготовці до впровадження в життя освітньої програми інклюзивної освіти в Україні. Вихователі реабілітаційного центру були вражені сміливістю студентів, їхньою комунікабельністю, небайдужістю та вмінням налагоджувати контакти з дітьми. Радіємо, що майбутнє України за такими щирими, освіченими та благородними людьми, зокрема і за студентами нашого університету.

Олександра СВІЙОНИК,
старший викладач кафедри загальної педагогіки та дошкільної освіти

• У вінок нашої пам'яті

СВІТЛА ПАМ'ЯТЬ ПРО ВЧИТЕЛЯ, НАУКОВЦЯ, ОСОБИСТІСТЬ

У ці тихі листопадові дні зі щемом у серці пишуться рядки про Людину, яка приносила осінніми днями відійшла у Вічність, як мовиться і як віриться, – у кращі світи...

Перестало битися серце **Дмитра Васильовича ЛУЦИКА** – Людини з великої букви, чудового педагога, знаного науковця, неординарної особистості. Народився Дмитро Васильович у селі Дорожів на Дрогобищині. Батька забрала війна, сина виховувала мати, мудра, талановита сільська жінка, яку Дмитро Васильович обожнював і яка на все життя залишалася в його пам'яті світлим ідеалом.

Дмитро Луцик пройшов довгий шлях свого педагогічного зростання і професійного вдосконалення. Педагогічну діяльність розпочав далекого 1952 року у Сколівському районі – спочатку вчителем історії та географії, згодом – директором шкіл у цьому ж районі. Протягом кількох років очолював Уличненську середню школу на Дрогобищині, а з 1967 до 1978 року – директор середньої школи № 1 міста Трускавця. З 1978 року почав працювати в Дрогобицькому державному педагогічному університеті імені Івана Франка (тоді інституті) на факультеті підготовки вчителів початкових класів (тепер – факультет початкової та мистецької освіти), створив і очолив кафедру педагогіки та методики початкового навчання, яка згодом була перейменована на кафедру методики викладання гуманітарних дисциплін. Професор Д. Луцик протягом багатьох років був головою ради трудового колективу Дрогобицького педагогічного університету.

Саме в Дрогобицькому педагогічному виші найповніше розкрились і вдосконалились найкращі професійні якості Дмитра Васильовича, відбулося його становлення як науковця. Д. Луцик – кандидат педагогічних наук, професор, Відмінник освіти України, Заслужений працівник освіти України, нагороджений орденом «Знак пошани», медаллю А.С. Макаренка, грамотами Міністерства освіти і науки України; автор численних наукових та навчально-методичних праць. Ось такої щедрий набуток невтомної особистості професора Дмитра Луцика на науково-педагогічній ниві. А за важливими фактами життєпису – багатогранна постать педагога, вченого, людини широкої ерудиції та високої культури, великого життєлюбця, знавця та поціновувача славних українських традицій. В основі життєвих і наукових звершень Дмитра Васильовича завжди було оперття на сповідуваний ним імператив: «... працєю, працєю доти, доки б'ється живе серце в твоїх грудях, працєю на користь твого народу і на благо України, дорогої тобі». І він працював – невтомно, самовіддано, творчо, запалюючи власним прикладом жертовної праці всіх, хто трудився поруч із ним. З-під пера професора в різні роки виходили монографії («Українська сім'я, її виховні функції»), «Українське школознавство, його джерела і сучасність та ін.), підручники – «Буквар» (у тому числі «Буквар» для шкіл з польською мовою навчання – «Елементар»), «Польська мова в другому класі», по-

сібники – «Загальні основи педагогіки», «Дидактика початкової школи», «Теорія національного виховання» та ін.

Гордимось, що за Букварем, співавтором якого був Дмитро Васильович і який перевидавався багато разів, навчалися першокласники України.

Історик за фахом, педагог за покликанням, професор Луцик усе життя захоплювався таїною Рідного Слова, його величчю і його високим призначенням. Натхненно цитував Тараса Шевченка, Івана Франка, Лесю Українку... Зі сльозами на очах – чи то в студентській аудиторії, чи то в колі колег-однодумців – не раз промовляв палкі Сосюрині рядки:

*Любїть Україну, як сонце, любїть,
Як вітер, і трави, і води...*

*В годину щасливу і в радості мить,
Любїть у годину негодї.*

Інтелегентний, з аристократичними манерами, суворістю у погляді і чуйністю у серці, Дмитро Васильович сповідував credo відомого педагога В.О. Сухомлинського: «У людському світі безліч доблестей, але одна доблесть є вершиною людяності, – це почуття власної гідності». Це високе почуття проніс професор через усе життя, ішов у легкими, і тернистими шляхами з гордо піднятою головою.

Дмитро Луцик – Учитель учителів. Скількох юних студентів – майбутніх учителів – навчав він не тільки основ педагогіки, навчав основ Людяності, основ життя! Кожна лекція професора, за спогадами його учнів (студентів), була школою високого професіоналізму, синтезом новітньої педагогічної думки та досвіду багаторічної праці. Дмитро Васильович був переконаний, що найважливішою для науковця і педагога-практика є вимогливість до себе, яка досягається щоденною працею.

Як мудрий керівник довіреного йому підрозділу (кафедри), професор Луцик умів оцінити кожного викладача за його здібностями, плодами праці; умів підтримати, спрямувати у потрібне русло, а як треба, – толерантно покритикувати. А ще умів заряджати всіх, з ким працював і спілкувався, навчав і щедро ділився багатющим досвідом, особливою енергетикою життєлюбності; умів піднімати над буденністю і неодноразово повторював, що найстрашніша в житті річ – це байдужість.

Учитель. Наставник. Мудрець. Життєлюб. І просто – Людина. Таким назавжди в наших серцях залишиться Дмитро Васильович Луцик.

Усе в житті минає, та не минає Мудрість.

Вона, допоки світу, не матиме кінця.

Будитиме мільйони Учителева Мудрість

І стукатиме вічно у молоді серця.

Світла Вам пам'ять, Учителю!

З надією, що Ви тепер у кращому світі, – колектив факультету початкової та мистецької освіти

СУМУЄМО, УЧИТЕЛЮ, ЗА ВАМИ

Сьогодні, глибоко вдумуючись у таємниці філософії людського життя-буття, ми не можемо розгадати Божої премудрості, якою наділений Всесвіт. У Вічні світи відійшла ще одна людина, а Земний світ збіднів, бо це була особистість непересячна, яскрава, неповторна, життя якої було присвячене багатству інтелектуального світу, ім'я якому – Наука. Ці рядки ми присвячуємо незамінному фахівцеві у царині педагогіки початкової освіти – покійному професору Дмитрові Луцику.

У народі кажуть, що художник живе у своїх шедеврах, письменник – у книгах, скульптор – у своїх скульптурних виробках, а вчитель живе у справах своїх учнів. Тому ми, учні Дмитра Васильовича, із почуттям великої вдячності схилиємо голову над могилою свого Учителя, який залишив у наших серцях невимовний біль та смуток.

Дмитро Васильович був улюбленим викладачем багатьох поколінь студентської молоді. Будучи уважним Наставником, він плекав нас, студентів, віддаючи частинку свого серця, та, маючи за плечима величезний багаж знань, одержаний за час керівництва освітніми закладами, щиро ділився з нами, оскільки найбільшою втіхою для нього була студентська аудиторія. Пригадуємо, що прочитаним професором лекції вражали нас глибокою ерудицією, науковою новизною та незбагненою енергетикою. Ми, студенти 80-х, дивувалися чудовій пам'яті свого Учителя.

Подумки гортаючи сторінки життєвої книги Дмитра Васильовича, ми даємо відповідь на питання: «А що формувало професора бути такою сильною особистістю?». Вважаємо, що це були притаманні йому риси, як-от наполегливість, рішучість, впевненість, чітка світоглядна позиція та високі пріоритети вічних абсолютних цінностей. Організаторські вміння, висока педагогічна майстерність повністю відповідали йому як науковцю та викладачеві вищої школи, бо його праця була для нього сенсом життя.

За весь прожитий вік Дмитро Васильович, яку б посаду не займав, всюди чесно і сумлінно ставився до своїх обов'язків і глибоко поважав тих, кому доводилося з ним працювати, бо був невтомним шукачем нових істин Добра і Справедливості.

Доля Дмитру Васильовичу як знаному ученому, заслуженому працівникові освіти виміряла 90 років життя і за цей життєвий час у серцях багатьох людей залишила його добрий життєвий слід, як поле, засіяне зерном розумним і вічним, зерном науки, наповненим творчою енергією і професіоналізмом, що завжди надихатиме своїх учнів на нові ідеї, нові звершення та нові покликання. Прожиті життя Дмитра Луцика є яскравим прикладом служіння Праці. Нам на життєвій та науково-педагогічній ниві ще довго не вистачатиме його мудрих батьківських порад. Пам'ять про цю Людину з великої літери довго житиме у серцях тих, хто мав щастя її знати.

Учні Дмитра Луцика – колектив кафедри педагогіки та методики початкової освіти

НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ «ЕКОЛОГО-ВАЛЕОЛОГІЧНА КУЛЬТУРА – ВИБІР ХХІ СТОЛІТТЯ»

5 листопада 2019 року на біолого-природничому факультеті відбулася XI Всеукраїнська учнівська науково-практична конференція «Еколого-валеологічна культура – вибір ХХІ століття».

Конференція проводиться вже дванадцять років поспіль. У ній беруть участь школярі з усієї Львівської області. Учні опрацьовують, аналізують, досліджують теми і представляють їх аудиторії. Цього року теми були дуже цікавими й актуальними: вирубка лісів, генетичний код, вплив розвитку інфраструктури на екологічну ситуацію Дрогобича та інші.

Почесними гостями конференції були президент Міжнародної неприбуткової організації VZW «ORADEA» (Бельгія), почесний доктор ДДПУ ім. Івана Франка Патрік Марсель Беллінк та лектор з Університету прикладних наук VIVES відділення медсестринства та акушерства Ханна Хюсман. Лекція Ханни Хюсман на тему «Серцево-легенева реанімація: базова підтримка життя» буде корисною всім, адже кожен повинен знати основні прийоми надання першої невідкладної допомоги.

На цій науково-практичній конференції побувала і я. Під керівництвом вчителя біології Надії Галатяк представляла Підбузький навчально-виховний комплекс І-ІІІ ст. Тема нашої презентації – «Продукти бджільництва – еліксир життя». Здавна у народній, а пізніше і в традиційній медицині використовували продукти бджільництва для лікування різних недуг. Пасічники досі вважають продукти бджільництва Божим даром і називають їх еліксіром життя. Ось більш детальноше про кожен із них:

- бджолиний мед містить вітаміни, які оновлюють кров, за-

спокоюють нерви і дають нове життя;
- прополіс є найсильнішим природним антибіотиком, адже знищує понад 100 видів хвороботворних бактерій, грибків та вірусів;
- маточне молочко застосовується для лікування захворювань серцево-судинної системи, шлунково-кишкового тракту, легенів.

Надія Богданівна підійшла до цього завдання творчо і розробила власний макет вулика, наповнений всередині бджолиними продуктами. Члени комісії були захоплені побаченням, тож охоче прийняли наші солодкі подарунки. Усі продукти – з екологічно-чистої зони.

Варто зауважити, що Надія Богданівна разом зі своєю сім'єю проживає у смт. Підбуж. Уже впродовж багатьох років вони займаються бджільництвом. У себе на подвір'ї збудували пасіку. Зараз працюють над проектом та зведенням будиночка, який буде слугувати місцем для проведення апітерапії (сон на вуликах).

Я дуже рада, що отримала нагоду взяти участь у цій конференції, а зустріч із Ханною Хюсман запам'ятається мені назавжди.

Христина КАЦЮРИН,
учениця Підбузького НВК

ПОДБАЙМО ПРО БЕЗПЕКУ

Із настанням осені та наближенням зими знижується температура й світловий день стає все коротшим. На вулиці похолодало, синоптики вже обіцяють сніг. З'являється велика ймовірність травмування.

Саме зараз актуальною стає проблема безпеки на дорозі. Протягом свого життя усі люди є пішоходами й пасажирами різного транспорту. Зайшовши у транспорт, ми стаємо пасажирами. Вийшовши з нього – пішоходами. Під колеса автомобілів на шляхах потрапляють і дорослі, і діти. За останні роки на дорогах виникають десятки тисяч автомобільних аварій і катастроф, у яких гинуть та отримують травми тисячі людей. Не є виключенням у цьому і наша область. На сьогоднішній день, за офіційними даними поліції, від початку цього року до кінця жовтня на автошляхах Львівщини зареєстровано понад 18 633 ДТП, як наслідок – 3 240 осіб травмовано та 341 особа загинула. Причини дорожньо-транспортних пригод можуть бути різноманітні. Це, насамперед, порушення правил дорожнього руху, недостатня підготовка осіб, які керують автомобілем, їхня слабка реакція та технічні несправності автомобілів, необережність і самовпевненість пішоходів. Нерідко причиною аварій і катастроф стає керування автомобілем особами у нетверезому стані.

Осінньо-зимовий період несе за собою небезпеку пожеж. Зі зниженням температурних показників, коли для обігріву власних приміщень часто використовують саморобні або не-

сертифіковані електрообігрівачі, а також порушують правила експлуатації пічного опалення, кількість пожеж збільшується. З кожним днем росте асортимент електроприладів, які стрімко увійшли в сучасне життя людства, без них важко уявити побут сьогодення. Щоб користування ними було лише комфортне та корисне, варто дотримуватися заходів і правил пожежної безпеки.

За даними Державної служби з надзвичайних ситуацій, від початку року на території нашої області виникло 3 600 пожеж, під час яких загинули 79 осіб, з них – одна дитина, та травмовано 62 особи. Зростає і кількість випадків від отруєння чадним газом. Лише від початку року від отруєння чадним газом вже загинуло 9 осіб, з них – одна дитина. Причинами нещасних випадків під час використання газу в побуті стає недбальство та порушення правил користування газовими приладами. У більшості випадків основною причиною трагедій є неправильне користування приладами та їх встановлення.

Звертаючись до працівників та студентів, закликаємо завжди дотримуватися правил дорожнього руху, пожежної безпеки та показувати іншим приклад, адже здоров'я – найбільша цінність людини. Це обов'язкова умова життя кожного, основа наших справ, сподівань, надій на майбутнє. Низький індекс здоров'я забирає в людини багато повсякденних радощів активного життя, праці, захопливих подорожей. Тому в усі часи здоров'я було і є основною сутністю людського існування.

Служба охорони праці

„Франківбець“ – часопис Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка

Видавець: Вчена рада Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка

Адреса редакції: м. Дрогобич, вул. І.Франка, 24, 1-й поверх, кім. 4,

Редактор: Мар'яна Стефанів

Реєстраційне свідоцтво ЛВ 658 від 30.07.2004 р.

Редакція залишає за собою право скорочувати дописи. Відповідальність за достовірність інформації несуть автори

Наклад: 300 прим.